

**CONFERINȚA ASOCIAȚIEI INTERNAȚIONALE
PENTRU STUDII DE CALITATEA VIEȚII – STUDII
DE CALITATEA VIEȚII: MĂSURI ȘI OBIECTIVE
ALE PROGRESULUI SOCIETĂȚILOR,
19–23 IULIE, 2009, FLORENȚA, ITALIA**

COSMINA-ELENA POP

Conferința – *Quality of Life Studies: Measures and Goals of the Progress of Societies (Studii de calitate a vieții: Măsuri și obiective ale progresului societăților)* a avut loc în perioada 19–23 iulie 2009 în Florența (Italia). Conferința a fost organizată de *International Society for Quality-of-Life Studies (ISQOLS) (Asociația Internațională pentru Studii de Calitatea Vieții)*, în colaborare cu *Istituto degli Innocenti (Institutes of the Innocents)* din Florența. Organizatorul principal¹ al evenimentului a fost Filomena Maggio (Universitățile de Studi de Firenze – Italy), iar co-organizatori²: Alex Michalos (University of Northern British Columbia – Canada) și Giampaolo Nuvolati (Universitățile de Milano-Bicocca – Italy).

International Society for Quality-of-Life Studies reprezintă o asociație profesională a cărei scop este promovarea și încurajarea cercetării în domeniul calității vieții (ISQOLS website, 2009) și care organizează anual o conferință dedicată studiilor de calitate a vieții.

Istituto degli Innocenti (Institutes of the Innocents) are o istorie îndelungată de șase secole, desfășurându-și activitatea în domeniul familiei și copilului. Institutul a fost înființat la jumătatea secolului al XV-lea și la momentul respectiv a fost prima instituție din lume a cărei activitate era dedicată îngrijirii copilului (*Istituto degli Innocenti*, website, 2009). Cea de-a IX-a conferință a ISQOLS a avut loc în sediul *Istituto degli Innocenti* situat în piața „Santissima Annunziata”, în clădirea istorică a spitalului conceput și construit de unul dintre cei mai cunoscuți arhitecți ai Renașterii florentine: Filippo Brunelleschi (*ibidem*).

Adresa de contact a autorului: Cosmina-Elena Pop, Institutul de Cercetare a Calității Vieții, Calea 13 Septembrie, nr. 13, sector 5, 050711, București, România, email: cosmina@iccv.ro, cosminapop@gmail.com.

¹ Conference chair.

² Conference co-chair.

Conferința ISQOLS din 2009 a constituit unul dintre evenimentele-cheie înainte de cel de-al III-lea *OECD World Forum*, care a avut loc în perioada 27–30 octombrie 2009 în Korea, în cadrul programului OECD „Measuring the Progress of Societies” (Măsurarea Progresului Societăților), ISQOLS reprezentând una dintre organizațiile asociate ale proiectului menționat (ISQOLS conference website, 2009).

Tematica conferinței, după cum ne indică și titlul, a subliniat preocuparea pentru calitatea vieții, în vederea măsurării progresului societăților umane. Sub tematica generoasă a conferinței s-au desfășurat mai multe tipuri de sesiuni: sesiuni plenare, simpozioane, sesiuni parțiale, workshop-uri, seminarii etc.

Deschiderea conferinței a fost realizată prin discursurile ținute de organizatorul principal Filomena Maggino, de cei doi co-organizatori: Alex Michalos și Giampaolo Nuvolati, precum și prin discursul președintelui asociației ISQOLS: Robert Cummins.

Pe parcursul conferinței s-au desfășurat mai multe sesiuni plenare, tratând teme diverse. În 19 iulie 2009, sesiunea plenară a fost dedicată relației dintre datele statistice, realizarea de politici și calitatea vieții. În cadrul primei sesiuni plenare, prezentarea lui Enrico Giovannini (Chief Statistician – OECD), cu titlul: „Măsurarea și promovarea calității vieții: către o nouă paradigmă în statistică și în realizarea de politici” și cea realizată de către Luigi Biggeri (Președintele Institutului Național de Statistică din Italia – ISTAT): „Bunăstare, calitatea vieții și fericire: contribuția datelor statistice pentru obținerea unor măsuri adecvate” au fost strâns relaționate cu tematica conferinței și au evidențiat rolul calității vieții pentru măsurarea progresului social.

Cea de-a doua sesiune plenară (20 iulie) a fost centrată pe studiul calității vieții în Italia, țara-gază a conferinței și s-a desfășurat sub titlul de „Planeta Italia: măsurând și înțelegând calitatea vieții în Italia”. În cadrul acestei sesiuni plenare au fost realizate următoarele prezentări: „Dezvoltarea datelor statistice sociale oficiale în Italia din perspectiva calității vieții” (Linda Laura Sabbadini – „Direzione centrale per le indagini su condizioni e qualità della vita” – Istituto Italiano di Statistica – ISTAT), „Dezvoltarea și politicile de calitate a vieții: rezultate obținute din experiența de orientare asupra serviciilor esențiale în sudul Italiei” (Paola Casavola – Università della Calabria Regione Campania – Controllo strategico) și „Calitatea dezvoltării locale: bunăstare, mediul înconjurător și comunitate” (Tommaso Rondinella – Lunaria – Progetto QUARS Sbilanciamoci).

În 21 iulie, sesiunea plenară a fost dedicată aspectelor metodologice în cercetarea calității vieții copiilor „Indicatori ai calității vieții copiilor în comparațiile internaționale: aspecte metodologice”. Această sesiune plenară a avut ca organizatori pe Filomena Maggino (Università degli Studi di Firenze – Italia) și pe Ermenegildo Ciccotti (Chief statistician – Istituto degli Innocenti), iar participanții au provenit din state diferite, evidențiind astfel interesul în studiul asupra calității vieții copiilor și experiențe de cercetare variate. Două dintre

prezentări au subliniat experiența de cercetare din Statele Unite ale Americii: „Indicele de bunăstare al copiilor și tinerilor: Ce am învățat în urma celor 10 ani de urmărire a schimbărilor în Statele Unite ale Americii” (Kenneth Land – John Franklin Crowell Professor of Demographic Studies and Sociology – Duke University) și „Lecții învățate după 20 de ani de realizare a cărților de date a indicatorilor de bunăstare a copiilor” (William O’Hare – Annie Casey Foundation, The International Society of Child Indicators). Ferran Casas, directorul Institutului de Cercetare asupra Calității Vieții – Universitatea Girona (Spania) a prezentat o lucrare referitoare la sfera subiectivă a calității vieții copiilor: „Indicatorii bunăstării personale ca indicatori subiectivi ai calității vieții copiilor”.

Reprezentanții Italiei au prezentat demersurile pentru realizarea unei hărți a indicatorilor, care se referă la copiii din Italia: „Către o hartă a indicatorilor asupra condițiilor de viață și a bunăstării copiilor din Italia” (Valerio Belotti – Italian Childhood and Adolescence Documentation and Analysis Centre, Enrico Moretti – Centro Nazionale di Documentazione e Analisi per l’Infanzia e l’Adolescenza).

Relația dintre calitatea vieții și sustenabilitatea dezvoltării a fost vizată în cea de-a patra sesiune plenară, desfășurată în 22 iulie, cu titlul „Calitatea vieții și sustenabilitatea – Obiective concordante sau conflictuale ale dezvoltării societale?”. În cadrul acestei sesiuni plenare organizate și prezidate de Heinz-Herbert Noll (GESIS – Leibniz Institute for the Social Sciences, Director of Social Indicators Research Centre – Germany) și Filomena Maggino (Università degli Studi di Firenze – Italy), prezentările au fost următoarele: „Consum și fericire – O legătură sustenabilă?” (Ruut Veenhoven – Erasmus University, Rotterdam), „Viața bună trebuie să coste Pământul?” (Saamah Abdallah – New Economics Foundation), „Calitatea vieții și sustenabilitatea: Comentarii din perspective lumii a treia” (Valerie Møller – Quality of Life Studies Institute of Social and Economic Research ISER, Rhodes University – Grahamstown – South Africa) și „Calitatea vieții și sustenabilitatea: perspective și evidențe din societățile arctice” (Jack Kruse – University of Alaska Anchorage – ISER – Greenland, Birger Poppel – Ilisimatusarfik – University of Greenland – Greenland).

Închiderea conferinței s-a realizat în cadrul unei sesiuni plenare, în cadrul căreia au luat cuvântul organizatorii conferinței și președintele ISQOLS. Ultima sesiune plenară a fost dedicată relației calității vieții cu viața politică, prin intermediul prezentării cu titlul „Calitatea vieții din perspectivă politică” susținută de către Leonardo Morlino (Professor of Political Sciences, Istituto Italiano di Scienze Umane – Firenze, President of the International Political Science Association – IPSA).

Numărul foarte ridicat de sesiuni parțiale³ evidențiază diversitatea cercetării în domeniul calității vieții. Cele 45 de sesiunile parțiale au fost dedicate diferitelor sfere

³ Tracks.

ale calității vieții, grupurilor sociale, regiunilor lumii, proiectelor internaționale, aspectelor metodologice și cercetărilor transnaționale.

O mare parte din sesiuni au fost consacrate diferitelor sfere, dimensiuni ale calității vieții: *Bunăstare familială; Sănătate și bunăstare; Identitate și calitatea vieții; Locuirea și vecinătatea ca dimensiuni ale calității vieții; Calitatea vieții și utilizatorii orașelor (navetiștii, turiștii etc.); Educație, învățarea de-a lungul vieții și calitatea vieții; Relațiile și bunăstarea; Economie și calitatea vieții; Bunăstarea comunității (Sustenabilitate); Bunuri relaționale, sociabilitatea și satisfacția față de viață; Ocupare, muncă și calitatea vieții; Bunăstarea spirituală; Bunăstarea comunității (Protejarea patrimoniului și culturii); Bunăstarea comunității (Vitalitatea rurală și teorie); Aspecte ale calității vieții în recreere, utilizarea timpului liber; Calitatea vieții și utilizarea timpului; Consum și bunăstare; Artă, cultură și bunăstare; Bunăstarea mediului înconjurător; Tehnologie informatică și de comunicații și calitatea vieții.*

Mai multe sesiuni au vizat calitatea vieții anumitor grupuri sociale: migranți, refugiați și minorități, vârstnici, persoane cu dizabilități, copii, persoane sărace, precum și relațiile de gen.

De asemenea, unele sesiuni au avut în vedere calitatea vieții pe diferite continente ale lumii: Europa, Asia, Africa și America Centrală și de Sud.

Aspectele metodologice în cercetarea calității vieții au fost dezbătute în cadrul mai multor sesiuni, precum: *Abordări obiective și subiective în măsurarea diferențelor în calitatea vieții; Metodele cantitative și aspectele psihometrice; Metode calitative în măsurarea calității vieții; Analize multidimensionale și longitudinale asupra bunăstării obiective și subiective; Măsurarea calității vieții prin metode mixte.*

O sesiune a fost dedicată proiectului internațional al indicelui bunăstării (*International Wellbeing Index*), iar altele două s-au referit la aspectele cercetărilor transnaționale: *Comparații transnaționale asupra fericirii și Aspecte comparative și anchetele transnaționale.*

Mai multe simpozioane au fost organizate în perioada conferinței, cu o tematică diversă, numărând 4–5 prezentări pentru fiecare temă și numeroși participanți. Tematica simpozioanelor a inclus următoarele titluri: „Sporirea infrastructurii pentru date în cercetarea empirică socială și economică: unde stăm și încotro ne îndreptăm?” (organizator Denis Huschka), „Indicele canadian al bunăstării” (organizator Alex C. Michalos), „Calitatea vieții ca rezultat de valoare în sistemul modern de îngrijire a sănătății” (organizator ISQOLS), „Aspecte speciale în măsurarea bunăstării subiective” (organizator Filomena Maggino), „Creșterea economică îmbunătățește destinul omenirii? Reconsiderarea paradoxului lui Easterlin” (organizator Richard Easterlin), „Conturile naționale și indicele planetei fericite: diferite niveluri de analiză pentru măsurarea progresului” (organizator: New Economics Foundation), „Calitatea vieții și calitatea îngrijirii persoanelor cu dizabilități: proiectul DIS-QOL” (organizator: DIS-QOL Project).

În cadrul conferinței au fost organizate și mai multe seminarii, având subiecte referitoare la diferite grupuri sociale (copii, persoane cu dizabilități), la diferite procese sociale (polarizare socială), la aspecte legate de măsurarea calitatea vieții: „Aspecte ale bunăstării și progresului în contextul creșterii polarizării” (20 iulie), „Măsurarea calității vieții: experiența Proiectului Global OECD” (21 iulie), „Copiii și calitatea vieții”, „Indicele bunăstării comunitare: măsurarea câștigului relațional și capitalului social” și „Calitatea vieții și dizabilitatea” (22 iulie).

Conferința a prilejuit și întâlnirile unor grupuri de lucru, cum ar fi: „Indicatori compoziți: metodologii pentru a stăpâni complexitatea măsurării calității vieții” (coordonator Andrew Sharpe – Centre for the Study of Living Standards – Canada) sau „Studierea și monitorizarea calității vieții în Italia: către realizarea unei rețele” (coordonator Tommaso Rondinella – Lunaria – Progetto QUARS).

Conferința Asociației Internaționale pentru Studii de Calitatea Vieții reprezintă unul dintre cele mai importante evenimente în domeniul calității vieții la nivel internațional, reunind un impresionant număr de participanți, cercetători și specialiști în studiul acestui domeniu, provenind din zone foarte diferite ale lumii. Conferința a fost gazda unor nume cunoscute în domeniul calității vieții: Alex Michalos, Robert Cummins, Ruut Veenhoven, Heinz-Herbert Noll, Joseph Sirgy, Kenneth Land, Richard Easterlin, Jan Delhey, Ferran Casas, Andrew Sharpe, Wolfgang Glatzer, Valerie Møller, Willem E. Saris, Pamela Abbott, Claire Wallace și altele.

Prezentările realizate în cadrul conferinței au fost caracterizate de un ridicat nivel științific, tratând teme foarte variate și evidențiind ultimele realizări obținute în studiul calității vieții.

În ceea ce privește diseminarea lucrărilor prezentate în cadrul conferinței, a fost publicat un volum al rezumatelor lucrărilor susținute în toate sesiunile conferinței. Pentru valorificarea lucrărilor, organizatorii au lansat invitații pentru publicarea în jurnalele Springer relaționate ISQOLS, precum „Social Indicators Research”, „Journal of Happiness Studies” și „Applied Research on Quality of Life”. De asemenea, organizatorii conferinței au propus realizarea unui volum al celor mai bune lucrări. Lucrările vor fi selectate și publicate într-un volum *Springer Social Indicators Research Series*, având ca editori pe Filomena Maggino, Alex Michalos și Giampaolo Nuvolati (ISQOLS conference website, 2009).

Participanții și organizatorii simpozioanelor au fost invitați pentru realizarea unor numere speciale în cadrul jurnalului „Social Indicators Research” sau pentru publicarea în cadrul *Social Indicators Book Series*. Pentru organizatorii seminariilor, a fost propusă realizarea unor lucrări poziționale⁴, care să sintetizeze principalele rezultate ale dezbaterilor respective. De asemenea, pentru prezentările susținute în sesiunile plenare, organizatorii conferinței au lansat invitații pentru realizarea unor publicații speciale.

⁴ Positional papers.

REFERINȚE

1. *** *Book of Abstracts* – IX ISQOLS CONFERENCE „Quality of Life Studies: Measures and Goals of the Progress of Societies”, Florence, July 19–23, 2009.
2. *** Conference Timetable&Programme the IXth ISQOLS CONFERENCE „Quality of Life Studies: Measures and Goals of the Progress of Societies”, Florence, July 19–23, 2009.
3. *** IX ISQOLS CONFERENCE website, 2009: <http://www.isqols2009.istitutodeglinnocenti.it/>.
4. *** International Society for Quality-of-Life Studies (ISQOLS) website, 2009, <http://www.isqols.org/>.
5. *** Istituto degli Innocenti website, 2009, http://www.istitutodeglinnocenti.it/chi_siamo/index.jsf;jsessionid=19DE09045B0C4682380C0E075515AB12.